

פרטיכל מט. ז"א

מזכירות ועדת העבודה

שהתקיימה ביום ג', ל' שבט תשי"א
(6.2.1951)

בשעה 12.30

בוכחים:

- ע. גוברין - היו"ר
- י. לנקין
- ח. לסדן
- ח. רובין
- נ. הרפז
- א. גולדרט (באיחור)

מוזמנים:

י. גוריון - מטעם אנשי הסקום של משרד
הבטחון

היו"ר ע. גוברין:

אני פותח את הישיבה - חפינו לסר גיל
והוא לא הופיע.

אני רוצה להעיר בראשית דברי שאנסה
להרכיב ועדה בתוך המסגרת של חברי ועדת העבודה שתכונן את
התלונות של קופת-חולים-לאומית ואת השאלות שעורר סר גלוסקא לגבי
מחנות העבודה.

נפגשתי - בהסתמכות - סר גוריון -
עם האלמנות. היו להן הצעות ותלונות. אמרתי להן שאינני רואה
אפשרות להשיב להן תשובה, כי אין לי סמכות כזאת. סר גוריון הציע
תקון חדש בחוק, אבל לא היה לי הרושם כי החברות הסכימו להסתפק
רק בתקון זה. עלינו גם לגמור את ענין החוק שהממשלה הכניסה בשטח
החיילים המשוחררים.

עומדת לפנינו גם אלת המסכורת של
משפחות החיילים - הכנסת מסרה לנו את הענין הזה לשם בירור.

ח. למדן:

עד כמה שאני יודעת - עוסקת בזאת
ועדת הכספים.

היו"ר ע. גוברין:

ברל רפסור עורר את השאלה הזאת בכנסת.
קמתי אני - כאחד מחברי הכנסת - והזכרתי
לכנסת שבתחילת פעולתה של ועדת העבודה היתה היא טענה בענין המסכורת
למשפחות החיילים. טענתי כי זה לפי כתב הסמכות. הצעתי שבמקום
בירור בכנסת יבוא הענין בפני הועדה. התעוררה שם עוד שאלה:
אם את המסקנות מביאים לפני הכנסת - או שאנו מחליטים. אני חושב שיש
לבקש מועדת חוק וביטחון להחליט.

לא כל החברים קבלו את הצעתי זאת.

ח. למדן:

האם אתה מדבר על צנא קבע?

היו"ר ע. גוברין:

אני מדבר על צנא סדיר.

היו"ר ע. גוברין: נפגש אתי בא-כח ועד "יד-לכנים" -
מר יונה גרינפלד ובקש לקבוע אתי
פגישה. כתבתי לו שאני נכון לפגישה, אבל לטעם יעילות הפגישה אני
מציע לו למספר לי קודם את ההצעות. בכתב בכדי שאוכל לעיין בהן.
אני מייעד להעביר את ההצעות גם למסמלה בכדי לדעת את עמדתה לעביני.

היתה לי פגישה עם נכ"י מלחמת השחרור
וגם הם הציעו תקונים טובים בחוק.

אני מציע כי הועדה הזאת תעסוק בכל
מה שנוגע לצבא, בענין החוק שהציע מר גוריון, בענין התשלומים של
הצבא הסדיר וענין הערעורים שישנם על החוקים.

י. גוריון:

לגופו של הענין אני רוצה לענות על
מה שהזכיר היו"ר בנוגע לאלמנות.
הן הגיטו מכתב למטרד הבטחון - העתק ממנו נמצא גם בוועדת העבודה.
הן ישבו אתי בנפרד ואחר כך גם עם היו"ר הועדה ובהשתתפותי. מסכת
כולל מספר דרישות, והן: שבויים בסעיף של התפתחות לגבי אלמנות
הטרנספורט בעבודה, הנחה בשכר למוד ליתומים - ילדי האלמנות - גם
לאחר החנוך העסקי, ונקודה עיקרית: שהתגמולים לאלמנות יהיו מושתתים
על שני חישובים: דאגה לקיום האלמנה ודאגה ליתום, לפי דרישתן
צריכה ההוצאה עבור היתום לחשב לפי הוצאות החזקתו מחוץ לבית.
אם מניחים שהוא עולה 20 ל"י מחוץ לבית - ולזה צריך עוד להוסיף
מספר לירות הוצאות נוספות על האם לילם תמיד להחזקתו - הרי
צריכה האלמנה לקבל את התשלום בשבילה ונוסף לכך - לא פני טענה שהיא
מספר לירות נוסף לכל ילד - אלא תוספת של 20 ל"י לילד, 40 ל"י
לשני ילדים, וכו'. הפעמי את דעתי ואמרתי שיש צורך לבדוק את
סעיף ההתפתחות כי אשה המוצאת לה עבודה לא יבונה מסכנה אם יש לה
רווח של 30 לירות לחוד, אלא רק אם הרווח שלה - ביחד עם התגמולים -
מגיעים לסכום של בערך 70 ל"י ויש לה 2 ילדים - או 75 לירות אם יש
לה 3 ילדים וכו'.

סקציה

הצעה זאת הבאתי גם למר גוברין והעברתי
אותה למסמלה.

ביתר הטעמים אמרתי שהדרישות אינן
יכולות לעבור, כי = בנוגע לילד הנמצא מחוץ לבית - אין להניח שכל
אלמנה רוצה לטלוח את בנה מחוץ לבית, וגם המגטה אריפה להיות לחנך
את הילד בבית, אם הילד נמצא מחוץ לבית - אחרות לכך המסמלה, ואין
צורך לתת לאם את 20 הליירות.

ענין החנוך הבינוני - התיכוני -
ליתומים, שידך למסדרות החינוך, הם צריכים לקבוע זכות קדימה, בין
אם זה מוסד עירוני או מסמלה, דבר זה כבר נהוג, בעצם, ברוב
העיריות, אבל זה איננו יכול להקבע בחוק והמסמלה איננה יכולה
לחתייב על כך.

ה. רובין:

אני מציע לחלק את ועדת העבודה = מחוץ
לענין המעבדות - ל-2 ועדות טענה:
לשעות עבודה ולכל מה שקשור בתשלומים בקטר לצבא. בקרה הטני ישנה
שאלה של נכ"י מלחמת השחרור וגם מצדם יש תביעות וערעורים. ישנה גם
בעיה של נכ"י מלחמת העולם השנייה, גם בענין זה עלינו לטפל, שלישית:
קדימת הבעיה של משפחות החללים, ורביעית: מסכנות משפחות החיילים.

אינני רואה כל מניעה בדבר שהועדה
תעמיד את האלות האלו לסדר היום, גם אם המסמלה תביא את החוקים האלה.
אם מעמידים זאת לקריאה ראשונה - אין זה טעון אם ישנם חלוקי דעות
בענין זה. אני מחייב את הדרך הזאת כי היא יותר מהירה, אנך הטקום
קבל חלק גדול מהתביעות - לאלמנות משלמים כבר תשלומים גבוהים יותר.
הצד החוקי מפורק קצת - אבל הוא מעשי. יבנו.

ח. רובין:
אני מציע שתוך שבועיים-שלושה נעבוד
בשתי ועדות-מסנה: אחת לשעות עבודה -
ונגמור את הפרשה הזאת, והשנייה תכנס להצעת החלטה מסויימת בענייני
טהזכרתי.

ח. למדן:
אני חולקת על כך. אפשר לפתור את
העניינים בוועדות מסנה. מטילא יגיעו
למסקנה להעביר זאת לוועדה, אלה הם עניינים שכל חבר רוצה לקבוע
בהם, ותהיה זאת עבודה כפולה לנהל על כך וכוח בוועדה אחרי שועדת
המסנה תעסוק בעניין.

ח. רובין:
אני חושב שועדת המסנה תוכל לסיים
את העניין. ולכל המפלגות-צנירות להיות
מיוצגות - כמובן - בוועדת-מסנה זו.

היו"ר ע. גוברין:
נראה לי שאפשר לסכם. אם אנו נכנסים
לסוגיה זאת - כל עוד דוחים אותה,
יטנה דחיה גרידא, אבל אם העניין נמשך חדשים - הוא מעורר רוגז. גם
אם נקיים שתי ישיבות בשבוע לא נוכל לגמור את העניין אמילו במשך
חדשיים. עלינו יהיה לשמוע את האנשים, את הממשלה וכו'. חלק מחברי
הועדה יסדרו כעוד חדש בעניין המעברות. פירוש הדבר שועדת העבודה
תהיה ממוצלת לשלשה חלקים - כולם רציניים שכל חבר רוצה להשתתף
בכולם.

ח. למדן:
אם כן - אני בעד סטירת טמכות לוועדת
המסנה, אבל בתנאי שהדבר יהיה סופי וטמ.

היו"ר ע. גוברין:
אשר לשאלה מעורר טר רובין אם הועדה
תציע הצעה חדשה או לא - אני מודה
שאינני מכיר את הסוגיה הזאת מבחינה פורמלית. אברר זאת שוב עם
יושב-ראש ועדת הכנסת.

אני סבור שעל דעת כולכם אני יכול
לסכם:
(א) הוחלט כי תקום ועדת מסנה אשר
תספל בחוק החזרה לעבודה;
(ב) ההנחות שיש על החוקים הקיימים
לוועד "יד-לבניים", האלטנות והנכיים יובאו לדיון;
(ג) הוחלט לסיים את בעיית בכי מלחמת
העולם השנייה;
(ד) הוחלט לדון בעניין תשלומי צבא.

ג. הרפז:
אני מציע שיו"ר הועדה במסגרת העבודה
ידבר עם שרת העבודה ביחס לאאלה שתי
יוכנס לכנסת החוק על תעסוקה.

היו"ר ע. גוברין:
זה יובא בזמן הקרוב ביותר.

ח. למדן:
אני מציעה שועדת המסנה לענייני שעות
העבודה תעסוק גם בעניין האחרון.

היו"ר ע. גוברין:
אני מקבל זאת.

א. לנסיון:
יש לי שאלה; אנו מחליטים לוועדה הטובה
היא הקובעת סופית בכל אותם החוקים
הצבאיים, האם הטססלה התכווננה להניח לנו בוטח על תקון חוקים, או
האם אנו צריכים לחשוב על כך ולברר את הכל?

י. גוריון:
ישנו בוטח שהעברנו לטר הבטחון לשם
עיון, ואנו מוכנים להסציא לכס אותו.

(המסיבה נמתיימה בנעה 13.00)